

Uchwała Nr XXXII/193/2006

Rady Gminy Morzeszczyn

z dnia 15 marca 2006 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2006-2008.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591, zm. z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128) po zaopiniowaniu przez Komisję Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego, Budżetu, Finansów oraz ds. Sołectw

Rada Gminy Morzeszczyn uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się "Gminny program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2006-2008" – stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy
Jan Olech

GMINA MORZESZCZYN

**GMINNY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2006-2008**

MORZESZCZYN, LUTY 2006 ROK

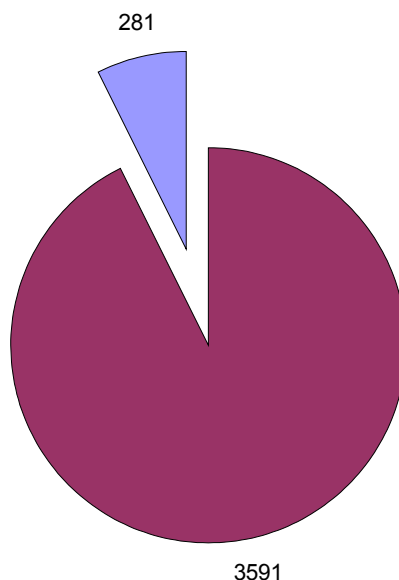
ANALIZA PROBLEMOWA WYBRANYCH SEKTORÓW SPOŁECZNO GOSPODARCZYCH GMINY MORZESZCZYN W POWIĄZANIU Z ŚRODOWISKIEM OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

A. Ludność gminy Morzeszczyn, a osoby niepełnosprawne

Według danych uzyskanych z Urzędu Stanu Cywilnego w Morzeszczynie ludność gminy na koniec 2005r. wyniosła 3 872 osoby, w tym około 281¹ osób stanowią niepełnosprawni.

Stosunek liczby osób niepełnosprawnych do ogólnej liczby ludności gminy wynosił blisko 8%.

Niepełnosprawni na tle całkowitej liczby mieszkańców

Identyfikacja problemu

Stosunek ilości osób niepełnosprawnych do całości mieszkańców nie odzwierciedla istoty i skali problemu środowiska tych osób. Wydawać by się mogło, iż 8% całej populacji gminy to niewiele. Jednak, zgodnie z definicją zawartą w Karcie Praw Osób Niepełnosprawnych, mówiącą, że osoby niepełnosprawne są to; "osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajami, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji".

Należy przyjąć za pewnik, fakt oddziaływania osób niepełnosprawnych na najbliższe otoczenie (plany życiowe i zawodowe współdomowników). Dlatego liczbę środowiska osób niepełnosprawnych tj. 281 należy przynajmniej podwoić.

¹ Według danych z Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej i Zakładów Opieki Zdrowotnej działających na terenie gminy Morzeszczyn

W ten sposób skala obszaru niepełnosprawności oraz jego oddziaływania na środowiska lokalne, zaświadczy dobitnie o istotnej randze zjawiska, jako priorytetowego problemu społecznego gminy.

Wnioski

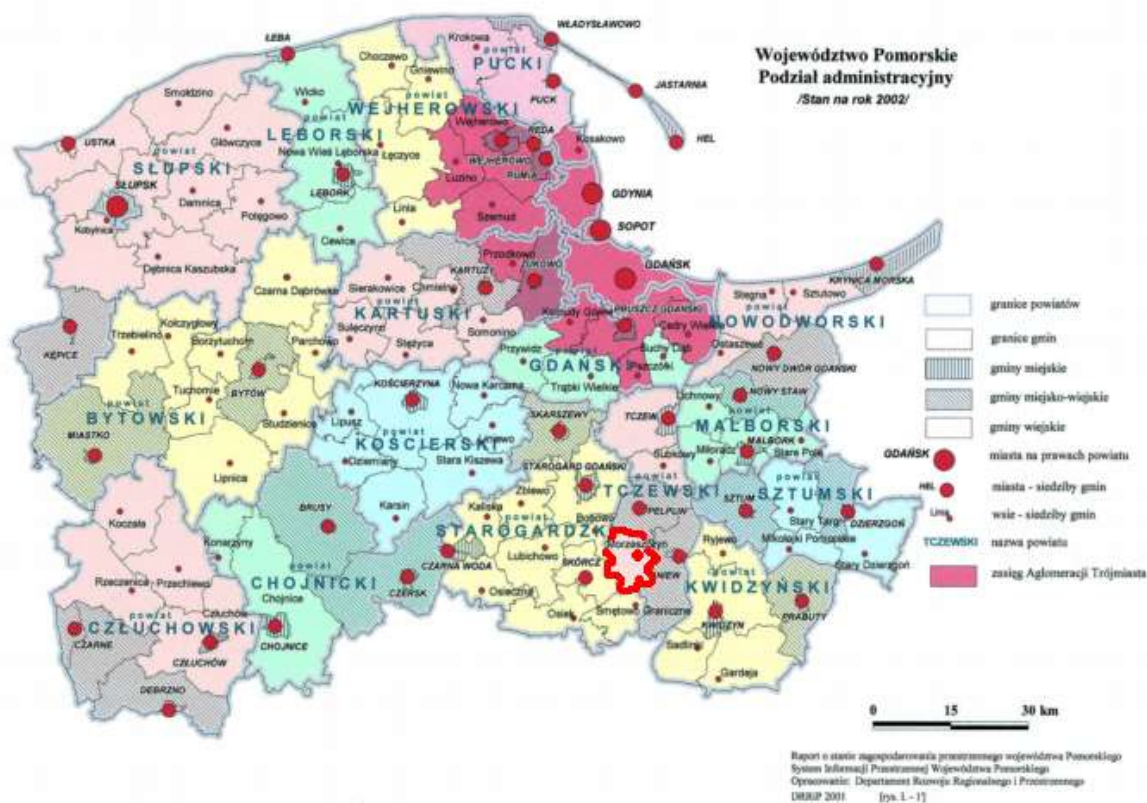
Koniecznym, z punktu prowadzenia dalszych działań wobec osób niepełnosprawnych, byłoby stworzenie bazy danych osób niepełnosprawnych i ciągła ich aktualizacja.

Dane przedstawione wyżej, w pełni nie odzwierciedlają faktycznej liczby osób niepełnosprawnych, gdyż jak nam podawano ze źródeł ,czyli w miejscowych zakładach leczniczych, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, jak i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, instytucje te nie dysponują szczegółową lokalizacyjno - osobowo - schorzeniową bazą danych osób niepełnosprawnych z terenu gminy Morzeszczyn.

B. Położenie i powierzchnia gminy

Gmina Morzeszczyn położona jest w południowej części województwa Pomorskiego ok. 76 km od stolicy regionu - Gdańska ok. 42 km od stolicy powiatu - Tczewa. Teren gminy graniczy administracyjne z następującymi gminami: od zachodu z gminą Bobowo i Skórcz, od północy z gmina Pelplin, od wschodu z gminą Gniew, a od południa z gminą Smętowo Graniczne.

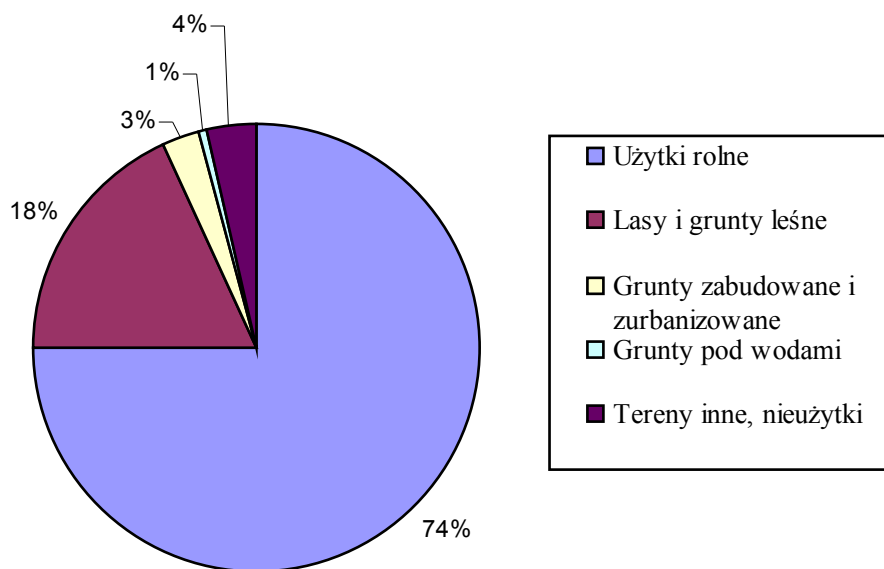
Położenie gminy Morzeszczyn na tle aglomeracji województwa Pomorskiego

Powierzchnia gminy wynosi 91,24 km² z czego ponad 72% stanowią użytki rolne, 18% grunt leśne, 10% grunty zabudowane, nieużytki, wody płynące, małe jeziora.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Udział %
Użytki rolne	6837	75,0
w tym: grunty orne	5784	63,4
sady	13	0,1
łąki trwałe	479	5,3
pastwiska trwałe	341	3,7
grunty rolne zabudowane	166	1,8
rowy	54	0,6
Lasy i grunty leśne	1658	18,2
Grunty zabudowane i zurbanizowane	254	2,8
w tym: zabudowane	6	0,1
zurbanizowane (tereny przemysłowe)	8	0,1
komunikacyjne	240	2,6
Grunty pod wodami	54	0,6
Tereny inne, nieużytki	321	3,5
RAZEM	9124	100,0

Struktura terenów gminy

Identyfikacja problemu

Duża odległość od większych aglomeracji miejskich i przeciętne drogowe, lokalne powiązania komunikacyjne, sprawiają, iż usytuowane gminy można, pod względem korzyści wynikających z jej położenia dla osób niepełnosprawnych, uznać za niekorzystne..

Nie pozwala ono osobom niepełnosprawnym na:

- systematyczne, tak konieczne przy różnych dziedzinach niepełnosprawności, korzystanie z usług zakładów zdrowotnych z terenu powiatu jak i centrum województwa,
- wydłuża czas ewentualnych nagłych, zewnętrznych interwencji lekarskich,
- ogranicza możliwość korzystania z całodobowego dostępu do usług aptecznych,
- korzystanie z oferty kulturalnej Gminnego Ośrodka Kultury i np. Tczewa czy Gdańska,
- pełne uczestnictwo w życiu społecznym gminy i regionu.

Ponadto, duży obszar gminy, a także przeznaczenie blisko 93% gruntów na użytki rolne i leśnictwo oznacza duże rozproszenie mniejszych osad oraz domostw w odległości od centrum gminy.

Wnioski

Niewielkie skupiska osób niepełnosprawnych z obszarów odległych od centrum gminy, są uboższe (właśnie przez rozproszenie), o możliwości korzystania z oferowanych im usług leczniczych w miejscowości Morzeszczyn oraz o zakres związanych z tą miejscowością, powiązań komunikacyjnych.

B. Komunikacja

Gmina posiada korzystne położenie w stosunku do głównych szlaków komunikacyjnych województwa. Podstawowe powiązania realizowane są przez drogę wojewódzką nr 234 łączącą na kierunku wschodnim m. Gniew z drogą krajową nr 1 oraz na kierunku zachodnim m. Skórcz z drogą krajową nr 222. W układzie lokalnym istnieją również dogodne powiązania drogowe z gminami ościennymi tj. gminą Gniew, Pelplin, Bobowo.

Gmina posiada również dobre warunki obsługi transportem kolejowym. Przez teren gminy osiowo przebiega magistralna linia kolejowa Śląsk - Gdańsk Porty z przystankami osobowymi obsługującymi obszar gminy w miejscowościach Majewo, Morzeszczyn i Kulice. Mają one znaczenie dla zapewnienia dogodnych powiązań gminy transportem publicznym z Tczewem i

aglomeracją gdańską. Ze stacji kolejowej Morzeszczyn odchodziła lokalna linia kolejowa do Gniewu, obecnie nieczynna.

Najdogodniejszym środkiem zbiorowego transportu publicznego jest kolej regionalna, kursująca po torach linii magistralnej i zapewniająca powiązanie poprzez ww stację i przystanki dojazd do Pelplina, Tczewa i Trójmiasta.

Komunikacja autobusowa w niedostatecznym stopniu pokrywa obszar gminy siecią linii. Ograniczona jest dostępność zwłaszcza w południowej części gminy. W odczuciu społecznym niewystarczająca jest też częstotliwość kursowania autobusów.

Identyfikacja problemu

Połączenia transportu osobowego, łączące mieszkańców gminy z aglomeracjami zewnętrznymi należy uznać za niewystarczające, jednak komunikacja wewnątrz gminna (poza dowozami szkolnymi) jest ze względu na terytorialne ograniczenie, podyktowane względami ekonomicznymi przez przewoźników, niezadowalająca.

Wnioski

Nienajlepsza wewnątrz gminna komunikacja stanowić może, w niektórych przypadkach, poważny problem, ograniczający u osób niepełnosprawnych, znacznie szanse własnego rozwoju i np. rehabilitacji leczniczej do minimum. Dlatego, warto by było pozyskać dla potrzeb osób niepełnosprawnych dodatkowy, specjalistyczny środek transportu (autobusu), który prócz pełnienia głównie roli transportowej uczniów niepełnosprawnych do szkoły, byłby również szansą na zwiększenie mobilności, nie tylko typowo leczniczej, lecz również i towarzysko - kulturalnej niepełnosprawnych.

E. Telekomunikacja i e-łączność

Zapotrzebowanie na łączność stacjonarną telefoniczną mieszkańców gminy i firm jest obecnie zaspokojona. Bardzo popularną formą łączności na terenie gminy jest telefonia komórkowa i wydaje się, że ze względu na dużą ekspansję operatorów oraz wynikającą z tego konkurencyjność cen, ta forma komunikacji staje się dominującą.

Rośnie również wśród mieszkańców, zapotrzebowanie na dostęp do internetu. Istnieje również na terenie gminy ogólnodostępny punkt łączności internetowej, tj. Czytelnia Internetowa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Morzeszczynie. Ponadto Szkoły w Morzeszczynie i Nowej Cerkwi wyposażone są w pracownie internetowe.

Identyfikacja problemu

W chwili obecnej dostęp do internetu na terenie gminy możliwy jest jedynie poprzez operatorów stacjonarnych, sporym zainteresowaniem cieszy się również bezprzewodowa forma łączności w gminie.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż komunikacja siecią internetową jest niezwykle korzystna dla środowiska niepełnosprawnych. Pozwala ona bowiem osobom niepełnosprawnym, być w stałym kontakcie ze światem zewnętrznym i może przez to, stać się sposobem (zawodowym czy wolontarystycznym) na życie dla wielu z pośród nich.

Fakt komunikacji internetowej, zmniejsza również zaabsorbowanie osób trzecich w życie osób niepełnosprawnych, pozwalając tym samym (np. domownikom z otoczenia niepełnosprawnego) zaangażować się w sprawy istotne dla własnej przyszłości.

Również z punktu widzenia ekonomicznego, w perspektywie eksploatacyjnej, internet dla osób niepełnosprawnych stanowi dużo tańszy i skuteczniejszy nośnik medialny do telefonii komórkowej.

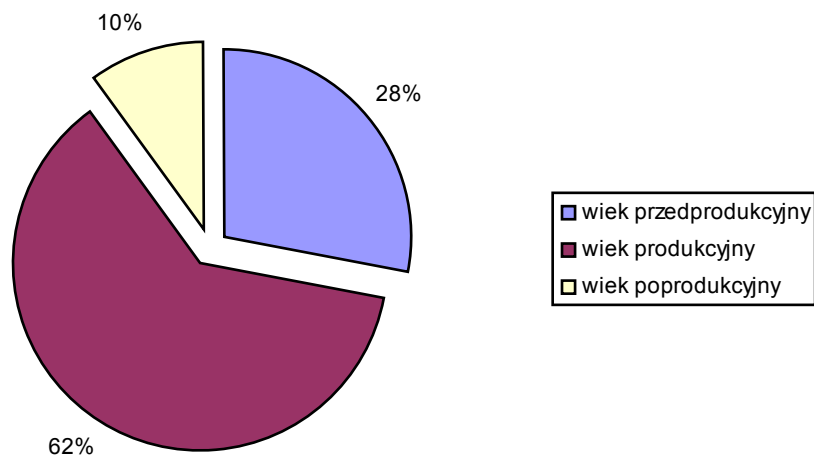
Wnioski

W sektorze tym, rozwiązanie problemów techniczno - inwestycyjnych leży w interesie wszystkich mieszkańców gminy, w tym również niepełnosprawnych.

Należy się skupić w tej dziedzinie na realizacji projektów, których celem byłoby umożliwienie stałego dostępu do internetu mieszkańcom, przedsiębiorcom i instytucjom publicznym całej gminy na równych zasadach. Projekt taki winien zakładać budowę sieci Internet przy wykorzystaniu łączności radiowej, która jest tania, popularna i sprawdzona w krajach UE. Indywidualna, samodzielna realizacja takiego projektu przez gminę, byłaby przedsięwzięciem zbyt kosztownym, dlatego działaniami tymi trzeba się wpisać w szersze projekty regionalne.

F. Bezrobocie w gminie

Ludność gminy pod względem podziału na wiek produkcyjny i nieprodukcyjny w %

Analizując strukturę wieku mieszkańców gminy pod kątem wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego, okazuje się, że w wieku produkcyjnym w 2005 roku znajdowało się 2402 mieszkańców gminy. Najmniejszy odsetek stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym – 10% ogółu mieszkańców.

Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 62% całości mieszkańców gminy. Jest to wskaźnik optymistyczny i stanowi on zdecydowanie o rozwojowości potencjału mieszkańców. Bezrobotni stanowią 480 osób w wieku produkcyjnym, z czego zaledwie 60 posiada prawo do zasiłku. Wielkość ta pomimo swego znaczenia i kryjących się za nią osobistych dramatów ludzi świadczy o tym, iż w ostatnim roku nie nastąpiły jakieś radykalne zwolnienia z zakładów pracy w obrębie lokalnego rynku zatrudnienia.

Rolniczy charakter gminy oraz zasadniczy kształtujący się do dziś poziom bezrobocia, czynnik, jakim, była na początku lat 90 likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych stanowi do dziś o strukturze bezrobocia gminy. Ustalony tym samym niejako historycznie, istniejący lokalny rynek pracy, nie jest w stanie wchłonąć powstałego na terenie gminy nadmiaru „po pegeerowskiego” zatrudnienia. Nowo powstałe, zarejestrowane w międzyczasie podmioty gospodarcze nie wpływają znacząco na zmianę gminnej struktury zatrudnienia.

Zarejestrowani bezrobotni, to te osoby, które jeszcze optymistycznie patrzą w przyszłość lub też ze względów typowo społeczno-formalnych rejestrują się w PUP. Jednak wiele osób z pośród bezrobotnych mieszkańców gminy, nie widzi potrzeby ani też konieczności, rejestrowania swego bezrobocia w filii Urzędu Pracy w Gniewie. Osoby te zdobywają środki na utrzymanie własne i swych rodzin pracując „na czarno” w szarej strefie zatrudnienia.

W PUP w Tczewie zarejestrowanych jest zaledwie 17 osób niepełnosprawnych poszukujących pracę.

We wsi Morzeszczyn znajduje się Zakład Pracy Chronionej „PERRY” zajmujący się produkcją napoi oraz wody, który zatrudnia osoby niepełnosprawne. Z terenu gminy Morzeszczyn zatrudnione są 42 osoby niepełnosprawne.

Identyfikacja problemu

Chociaż według danych statystycznych, stopa bezrobocia w gminie nieznacznie przekracza 20% jest niższa niż w powiecie tczewskim (29,8%), to nie odzwierciedla ona stanu faktycznego problemu.

Problem ten należy uznać za priorytetowy, gdyż dotyczy on bezpośrednio strefy psychicznej i moralnej danej społeczności, a w kontekście szerszym odnieść go można do pojęcia "człowieczeństwa".

Realizacja priorytetów projektowych niniejszego Planu, stanowić ma właśnie o znacznym postępie w likwidacji problemu bezrobocia i ubóstwa społecznego.

Wnioski

W szerokim kontekście problemowym, jakim jest bezrobocie, jego oddziaływanie i skala zjawiska wśród osób niepełnosprawnych jest lokalnie traktowana marginalnie.

Przystąpienie Polski do struktur UE, stworzyło nowe ramy prawne i konkurencyjne dla większości przedsiębiorstw. Należy się w niedalekiej przyszłości spodziewać, iż poprzez wdrażanie w MSP, programów akcesyjnych i strukturalnych z dziedziny rozwoju zasobów ludzkich, wzrostu zatrudnienia oraz powstawania nowych podmiotów gospodarczych na obszarze całego kraju w tym i oczywiście na terenie gminy Morzeszczyn.

Faktowi wzrostu zatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości w gminie, winno również sprzyjać rozpoczęcie budowy autostrady A1.

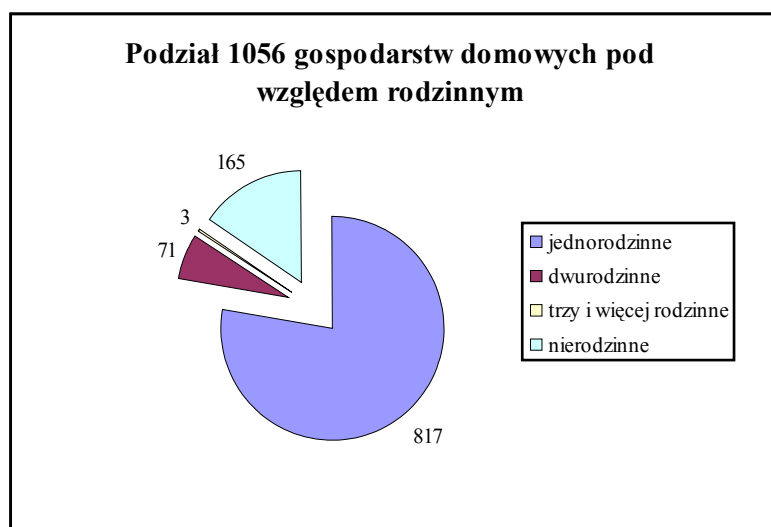
Także narzędzia strukturalne jak subsydiowanie miejsc pracy w tym przecież i osób bezrobotnych jak i możliwości prowadzenia (w sposób projektowy) lokalnych szkoleń bezrobotnych przyczynić się musi do likwidacji marginalizacji zjawiska bezrobocia niepełnosprawnych.

Potężnym narzędziem w tej sferze działania stanowi również działanie 1.4 SPO RZL "Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych", czyli zwiększenie stopnia przygotowania zawodowego i poprawa zdolności do uzyskania zatrudnienia przez osoby o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, budowanie potencjału oraz tworzenie nowych i doskonalenie istniejących instrumentów zwiększających możliwości osób niepełnosprawnych na rynku pracy. Pomoc ukierunkowana jest na osoby niepełnosprawne po raz pierwszy wchodzące na rynek, lub długotrwale bezrobotne, albo doświadczające największych problemów przy wejściu na rynek pracy.

G. Zagospodarowanie przestrzenne i budownictwo

➤ MIESZKALNE

Na terenie gminy istnieje 11 sołectw: Morzeszczyn, Nowa Cerkiew, Dzierżążno, Gętomie, Borkowo, Kierwałd, Gąsiorki, Rzeżęcín, Majewo, Lipia Góra Królów Las.

Układ przestrzenny wsi gminnych skupia się wokół dawnych założeń dworsko-parkowych z dominującym budownictwem jednorodziennym.

Budynki występujące na terenie gminy to budynki mieszkalne zagrodowe, jednorodzinne, wielorodzinne wraz z blokami po PGR-owskich.

Identyfikacja problemu

W zakresie komunalnych zasobów mieszkaniowych Gmina posiada 42 mieszkania o łącznej powierzchni 2037 m² zamieszkuje w nich 42 rodziny, w tym 22 osoby niepełnosprawne. Pozostali niepełnosprawni zamieszkują w obiektach prywatnych w znacznej większości niedostosowanych do ich potrzeb.

Wnioski

W tych przypadkach pomoc winna ograniczać się do informacji prawnej, merytorycznej i informacyjnej w zakresie np. zmiany mieszkania, przygotowania projektu dostosowania mieszkania, kosztorysu robót.

W wyjątkowych przypadkach gmina jako JST winna partycypować w działaniach dostosowawczych prywatnego budownictwa do potrzeb osoby niepełnosprawnej.

Z drugiej strony plany modernizacyjne i inwestorskie wszelkich obiektów gminnych i ciągów komunikacyjnych o charakterze infrastrukturalnym jak i rekreacyjnym wokół osiedli mieszkaniowych, winny być przygotowane również pod względem ich dostępności i używalności dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

➤ PUBLICZNE

Obiekty kulturalne istniejące na terenie gminy

<i>L.p.</i>	<i>WYSZCZEGÓLNIENIE</i>
1.	Gminny Ośrodek Kultury w Morzeszczynie
2.	Świetlica wiejska w Dzierżążnie
3.	Świetlica wiejska w Rzeżęcinie
4.	Świetlica wiejska w Królów Lesie

Biblioteki na terenie gminy

<i>L.p.</i>	<i>WYSZCZEGÓLNIENIE</i>
1.	Gminna Biblioteka Publiczna w Morzeszczynie
2.	Punkt biblioteczny w Dzierżążnie
3.	Punkt biblioteczny w Majewie
4.	Punkt biblioteczny w Nowej Cerkwi

Budynki użyteczności publicznej

<i>L.p.</i>	<i>WIEŚ</i>	<i>FUNKCJA BUDYNKU</i>
1.	DZIERŻĄŻNO	ŚWIETLICA WIEJSKA
2.	GĄSIORKI	OSP
3.	KIERWAŁD	OSP
4.	KRÓLÓW LAS	ŚWIETLICA WIEJSKA
5.	LIPIA GÓRA	OPS
6.	MAJEWO	SZATNIA SPORTOWA
7.	MORZESZCZYN	OSP
8.	MORZESZCZYN	BANK
9.	MORZESZCZYN	POCZTA
10.	MORZESZCZYN	OŚRODEK ZDROWIA
11.	MORZESZCZYN	URZĄD GMINY
12.	MORZESZCZYN	GIMNAZJUM
13.	MORZESZCZYN	SZKOŁA PODSTAWOWA
14.	NOWA CERKIEW	OSP
15.	NOWA CERKIEW	SZKOŁA PODSTAWOWA
16.	RZEŻĘCIN	PRZEDSZKOLE
17.	RZEŻĘCIN	ŚWIETLICA WIEJSKA

Wyżej wymienione obiekty stanowią miejsca spotkań mieszkańców danych środowisk oraz swego rodzaju przyczółki kultury w gminie.

Identyfikacja problemu

Na terenie gminy obiekty użyteczności publicznej zostały zbudowane w okresie, w którym nie było obowiązku przekazywania ich dla użytku osób niepełnosprawnych. Stąd, żaden w wyżej wymienionych obiektów nie jest w pełni przystosowany do tego, aby korzystały z nich osoby niepełnosprawne wszystkich typów schorzeń. Szczególnie jednak nieprzystosowane są dla mieszkańców z ograniczeniem ruchu. W związku z tym istnieją znaczące bariery architektoniczne i infrastrukturalne. Co więcej, nie chodzi tu jedynie o bariery architektoniczne związane z możliwością dostępu do wnętrza obiektów, lecz również o ich wyposażenie i bazę używalności obiektów oraz wyposażenia przedmiotowego.

Niedostosowane toalety, ale i np.: brak pozycji książkowych czytanych, itp.

Wnioski

Niedostosowana jest znaczna większość budynków użyteczności publicznej (Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia, Poczta, Bank, sklepy), a także drogi i chodniki. Poprawa sytuacji w tym zakresie powinna na najbliższe lata stanowić pierwszoplanowy cel.

H. Turystyka

Geograficznie gmina położona jest w obrębie Pojezierza Starogardzkiego w zasięgu zlewni rzeki Wierzycy i jej dopływu rzeki Janki. Północno - wschodnia część położona jest w obrębie "Gniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu".

Zabytki kultury materialnej gminy

<i>POŁOŻENIE</i>	<i>OBIEKT</i>
BIELSK	zespół parkowo-dworski (XVIII w.)
DZIERŻĄŻNO	Kościół p.w. Św. Jakuba Apostoła wraz z cmentarzem przykościelnym i kostnicą (XVI w.)
LIPIA GÓRA	zespół parkowo-dworski (I poł. XIX w.)
NOWA CERKIEW	Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP wraz z cmentarzem (XIV w.)

Szlaki piesze

Obecnie przez teren gminy przebiega pieszy **Szlak Ziemi Tczewskiej im. Romana Klima** (zielony) - ok. 82 km rozpoczynający się w miejscowości Tczew i kończący w m. Opalenie.

Baza sportowa

Gmina dysponuje bazą sportową w skład której wchodzi:

- 7 boisk sportowych,
- sale gimnastyczne przyszkolne,
- salki do ćwiczeń korekcyjnych wad postawy przy Zespole Szkół w Morzeszczynie.

Identyfikacja problemu

Jak się okazuje rolniczy charakter gminy, który przy problemie bezrobocia został zdefiniowany pośrednio jako jedna z głównych przyczyn jego istnienia w kontekście turystyki i rekreacji staje się jej atutem.

Wnioski

Mimo walorów krajobrazu brak jest infrastruktury turystycznej oraz odpowiedniego współdziałania w tej dziedzinie. Potencjał rekreacyjny gminy należy ocenić jako mały, sprzyjający głównie aktywnym formom rekreacji i turystyki kwalifikowanej.

I. Instytucje samorządowe i organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych

➤ Urząd Gminy Morzeszczyn

➤ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morzeszczynie obejmuje swymi działaniami:

- pomoc finansową osobom niepełnosprawnym, które nie nabyły prawa do świadczenia z ubezpieczenia społecznego (zasiłki stałe)
- specjalistyczne doradztwo świadczone osobom niepełnosprawnym oraz ich dzieciom (w zakresie ich uprawnień)
- usługi socjalne prowadzone z rodzinami, w których są niepełnosprawne dzieci (szczególne doradztwo pedagogiczne, nawiązywanie współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, informacje o specjalistycznych placówkach mogących udzielić pomocy)
- wczesne rozpoznanie zaburzeń
- świadczenie usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych

➤ Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PELMED” s.c. w Pelplinie Przychodnia Morzeszczyn

➤ Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska - Denisa Igoche „Przychodnia DELTA” w Morzeszczynie

➤ Zespół Szkół w Morzeszczynie, w tym:

- Gimnazjum
- Publiczna Szkoła Podstawowa
- Oddział Przedszkolny w Rzeżęcinie

➤ Publiczna Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Nowej Cerkwi, w tym:

- Oddział Przedszkolny w Nowej Cerkwi

Identyfikacja problemu

Wszystkie wymienione wyżej podmioty, czy to z racji statutowych obowiązków organów publicznych (UG, GOPS, SZKOŁY), bądź zawodowego zarobkowo - usługowego podejścia (NZOZ) są bardzo zaangażowane w działania zmierzające do poprawy statusu osób niepełnosprawnych .

Jednak nie wszystkie założone działania można spełnić jedynie zapalem i dobrą ludzką czy też urzędniczą wolą. Konieczne są do ich realizacji środki finansowe, które w dobie dzisiejszych przemian społeczno gospodarczych można pozyskać m.in. z instrumentów strukturalnych. są to środki na tzw. "inwestycje twarde" jak i "przedsięwzięcia miękkie".

Zespół Szkół w Morzeszczynie od kilku lat współpracuje z Domem Pomocy Społecznej w Rudnie. Pensjonariusze tego ośrodka przyjeżdżają do szkoły na różne spotkania integracyjne z uczniami klas I – VI szkoły podstawowej.

Pewną szansę powinien też dać program pomocowy Unii Europejskiej Leader+. Gmina Morzeszczyn jest współzałożycielem Lokalnej Grupy Działania „Wstęga Kociwia” z siedzibą w Morzeszczynie. Ze środków będących do dyspozycji z tego programu będzie można realizować szereg pomysłów promocyjnych, turystycznych, integracyjnych, w których aktywny udział mogą wziąć również osoby niepełnosprawne.

Wnioski

Posiadanie umiejętności zdobywania funduszy na realizację założonych sobie działań z istniejących instrumentów strukturalnych pozwoli wymienionym wyżej podmiotom na pełniejszą realizację własnych działań statutowych zadań, a tym samym na poprawę losu osób niepełnosprawnych z terenu gminy.

ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

1) WYBRANE PROBLEMY ROZWOJOWE GMINY MORZESZCZYN, DOTYCHCZAS HAMUJĄCE SZYBKĄ POPRAWĘ WARUNKÓW ŻYCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

- Brak szczegółowej bazy danych osób niepełnosprawnych.
- Bariery architektoniczne i infrastruktury.
- Niewielkie możliwości finansowe władz gminy i samych mieszkańców ograniczające możliwości inwestycyjne.
- Zbyt słaby poziom usług dla niepełnosprawnych szczególnie w dziedzinach:
 - Zdrowia
 - Specjalistycznego transportu wewnątrzgminnego
 - Oświaty dorosłych
 - Dostępu do obiektów użyteczności publicznej
 - Dostępu do internetu
- Duże bezrobocie.
- Niewykorzystane potencjalne możliwości terapeutycznej funkcji rekreacyjno-krajobrazowej dla niepełnosprawnych.

2) NAJWAŻNIEJSZE CELE I ZADANIA ROZWOJOWE PLANOAWANE WOBEC OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Głównym celem rozwoju gminy w tej dziedzinie, jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez:

- Poprawę ich warunków życia.
- Wzrost mobilności społecznej, publicznej i zawodowej niepełnosprawnych
- Wprowadzenie zmian mentalnych w rozumieniu niepełnosprawności tak przez samych zainteresowanych jak i pozostałych mieszkańców gminy.

Realizacja tych celów nastąpić może przez systematyczne, konsekwentne oraz długoterminowe eliminowanie barier m.in. Architektonicznych, infrastrukturalnych i edukacyjnych opartych na planowych projektowo działaniach w wielu dziedzinach.

I tak m.in.:

Dostosowania budynków użyteczności publicznej i infrastruktury.

Niedostosowane są w większości budynki użyteczności publicznej (Urząd gminy, Ośrodek Zdrowia, Poczta, Bank, szkoły, sklepy, świetlice wiejskie), drogi i chodniki.

W zakresie edukacji dzieci i młodzieży.

- A. Wychowanie przedszkole w systemie integracyjnym lub inne formy wychowawczego wspomaganie rozwoju dzieci w grupach rówieśniczych.
- B. Edukacja w klasach zerowych w systemie integracyjnym lub inne formy przygotowujące dzieci do podjęcia nauki w szkole.
- C. Formy edukacji dostosowane do potrzeb rozwojowych i możliwości poznawczych i wykonawczych dzieci.
- D. Zapewnienie ciągłości oddziaływań pedagogiczno-rehabilitacyjno-terapeutycznych.
- E. Zapewnienie usług psychologa, rehabilitanta, logopedy i pedagoga.
- F. Podniesienie specjalistycznych kwalifikacji przez nauczycieli pracujących z dziećmi i młodzieżą.
- G. Zabezpieczenie warunków rozwoju poprzez właściwe wyposażenie placówek oświatowych w środki techniczne i inne pomoce dydaktyczne.

W zakresie opieki zdrowotnej i rehabilitacji leczniczej.

Stworzenie gabinetu rehabilitacyjnego.

Środowiskowe wsparcie i pomoc społeczna.

- A. Obejmowanie pomocą finansową osób niepełnosprawnych, które nie nabyły prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.
- B. Świadczenie pomocy w zakresie zakupu lekarstw oraz częściowego pokrywania kosztów leczenia dla osób niepełnosprawnych.
- C. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z turnusów rehabilitacyjnych.
- D. Nawiązywanie kontaktów z młodzieżą, która zainteresowana jest niesieniem pomocy przy codziennych czynnościach osobom niepełnosprawnym ruchowo (rozwój wolontariatu).
- E. Integracja osób niepełnosprawnych umysłowo ze społecznością lokalną.
- F. Uwrażliwienie dzieci i młodzieży na problemy środowisk niepełnosprawnych.

Zatrudnienie.

Stworzenie możliwości zatrudnienia należy widzieć w formach doraźnej pracy na czas określony lub też poprzez internetowy firmy pracy, jak i e-edukację.

Dostosowanie mieszkań.

Osoby niepełnosprawne mieszkają w prywatnych budynkach jedno i wielorodzinnych z reguły nieprzystosowanych do do samodzielnego funkcjonowania. W tych przypadkach pomoc powinna ograniczyć się do informacji prawnej w zakresie np. zmiany mieszkania, przygotowania projektu dostosowania mieszkania, kosztorysu robót.

Dostosowania komunikacji wewnętrznego transportu gminy z uwzględnieniem przewozów szkolnych.

Zakup autobusu szkolnego przystosowanego do transportu osób niepełnosprawnych.

3) PRORYTETOWE OBSZARY DZIAŁANIA

1. Eliminacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznych i infrastrukturach.

A. Przygotowanie wejść przystosowanych dla osób niepełnosprawnych w obiektach użyteczności publicznej.

B. Modernizacja chodników w miejscowościach gminy.

2. Stworzenie szczegółowej Bazy Danych Niepełnosprawnych.

3. Stworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy.

Poniższe karty projektów stanowią jedynie namiastkę potrzeb i zhierarchizowane są według najpilniejszych potrzeb oraz realiów finansowych i czasowych.

Pozostałe priorytety jak np. Dostosowanie chodników i ulic dla potrzeb niepełnosprawnych wtopione będą w realizację działań z ZPORR i PROW.

KARTY PROJEKTÓW

KARTA NR 1

TYTUŁ PROJEKTU	LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH W BUDYNKACH PUBLICZNYCH I ICH OTOCZENIU
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2006 - 2008
PRODUKT	LIKWIDACJA BARIER
REZULTAT	<ul style="list-style-type: none">◆ Dostosowanie do potrzeb niepełnosprawnych budynków użyteczności publicznej◆ Podnośniki windowe
ODDZIAŁYWANIE	<ul style="list-style-type: none">◆ Ułatwienie korzystania z obiektów osobom niepełnosprawnym◆ wzrost aktywności obywatelskiej◆ Demokratyzacja życia obywateli◆ Wzrost samooceny niepełnosprawnych
CAŁKOWITA WARTOŚĆ ZADANIA	175 000 PLN
WKŁAD WŁASNY GMINY	40%
INNE ŚRODKI	60%
INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W WDRAŻANIU PROJEKTU	PFRON, SPONSORZY

KARTA NR 2

TYTUŁ PROJEKTU	POWSTANIE GMINNEJ BAZY DANYCH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2006 - 2008
PRODUKT	GMINNA BAZA DANYCH O OSOBACH NIEPEŁNOSPRAWNYCH
REZULTAT	<ul style="list-style-type: none">◆ Komputer◆ Specjalistyczne oprogramowanie
ODDZIAŁYWANIE	<ul style="list-style-type: none">◆ Uzyskanie zbioru rzetelnych informacji dotyczących schorzenia, wieku, lokalizacji niepełnosprawnych na terenie gminy Morzeszczyn◆ Stworzenie fundamentalnego źródła informacji, będącego podstawą działań na rzecz osób niepełnosprawnych
CAŁKOWITA WARTOŚĆ ZADANIA	15 000 PLN
PLANOWANE DOFINANSOWANIE Z EFS	20%
PLANOWANE DOFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA	20%
WKŁAD WŁASNY GMINY	40%
INNE ŚRODKI	20%
INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W WDRAŻANIU PROJEKTU	PFRON, AGENCJA ROZWOJU POMORZA, SPONSORZY, PUP

KARTA NR 3

TYTUŁ PROJEKTU	ZAKUP SPECJALISTYCZNEGO AUTOBUSU
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2006 - 2008
PRODUKT	SPECJALISTYCZY AUTOBUS DO PRZEWOZU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
REZULTAT	Umożliwienie przejazdu, dojazdów i wyjazdów rekreacyjno – edukacyjno – społeczno – zawodowych osobom niepełnosprawnym
ODDZIAŁYWANIE	Dostęp do różnych form rozwoju zlokalizowanych w znacznej odległości od miejsca zamieszkania osób niepełnosprawnych
CAŁKOWITA WARTOŚĆ ZADANIA	220 000 PLN
PLANOWANE DOFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA	75%
WKŁAD WŁASNY GMINY	25%
INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W WDRAŻANIU PROJEKTU	PFRON